

Not: Akaryakıt istasyonunun devredilmesi hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.02-9498432

29/07/2024

Konu: Görüş (Akaryakıt istasyonunun devredilmesi)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: ... Valiliğinin (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ile Bakanlığımıza iletilen ... tarihli ve ... sayılı yazınız ile; İliniz, ... ilçesi, ... Mahallesi, ... Caddesi adresinde faaliyet gösteren iş yerine ... Belediye Başkanlığı tarafından düzenlenen, ... San. Tic. Ltd. Şti. unvanlı akaryakıt ve LPG satış istasyonu faaliyet konulu, ... tarihli ve ... sayılı ikinci sınıf GSM ruhsatının devir işleminden dolayı yenilenmesinin talep edildiği, ancak iş yerinin dosyasında yapılan inceleme neticesinde 1/1000 uygulama imar planında ve 1/5000 nazım imar planında akaryakıt ve LPG'nin işli olmadığı, gününbirlik turistik tesis alanı olarak işlenmiş olduğu, ilgi yazınız eki dilekçede, söz konusu iş yerinin 1952 yılından itibaren yetkili kılınan kamu kurumlarından alınan inşaat ruhsatı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı vb. tüm belgeler ile EPDK lisansına sahip olarak faaliyette bulunduğu bildirildiği belirtilmiş olup uygulamaya esas 5393 sayılı Belediye Kanununun 80 inci maddesi dikkate alındığında mevcut durumu ile talep edilen devir işleminin yapıp yapılamayacağı hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 80 nci maddesi "*Belediye sınırları ve mücavir alanları içinde, kara yolu ile yolcu taşıma hakkına sahip gerçek ve tüzel kişilerin şehirlerarası otobüs terminali kurmalarına ve işletmeleri ile her türlü akaryakıt ile sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) istasyonlarına nazım imar ve uygulama imar plânına uygun olmak kaydıyla belediye tarafından izin verilebilir. Akaryakıt istasyonlarına izin verilmesi için nazım imar plânında akaryakıt istasyonu olarak gösterilmesi şarttır. Bu istasyonlara çalışma ruhsatı büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından verilir.*" hükmünü,

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 4 üncü maddesi "*3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.*

a) İnsan sağlığına zarar vermemek,
b) Çevre kirliliğine yol açmamak,
c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak." hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendi "*İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri*" hükmünü,

5 inci maddesinin (c) bendi "*Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna; ekmek fırını ile akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal*

gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu için yapı kullanma izin belgesinin alınmış olması,” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

8 inci maddesinin birinci fıkrası “(Değişik birinci fıkra: RG-17/4/2021-31457-C.K.-3835/3 md.) Ruhsatta belirtilen faaliyet konusu, faaliyet alanı ve adresin değişmemesi kaydıyla iş yerinin devredilmesi halinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir. Ancak devredilmek istenen iş yerinin fiziki durumu ve ruhsat dosyasındaki bilgi ve belgelerin işletmecinin kusuru sebebiyle faaliyet konusuyla ilgili bu Yönetmelik kapsamında karşılanması gereken mevzuat hükümlerine aykırı olması halinde, söz konusu aykırılıklar ve noksanlıklar giderilmeden yeni işletmeci adına ruhsat düzenlenemez.” hükmünü,

Geçici 1 inci maddesi “Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce mevzuatına uygun olarak ruhsatlandırılmış bulunan işyerleri yeniden ruhsatlandırılmaz.

Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce yapılmış bulunan işyeri açma ve çalışma ruhsat başvuruları bu Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.” hükmünü amirdir.

Yine, Anayasa Mahkemesinin 30.03.2011 tarihli ve E.2008/72, K.2011/59 sayılı kararında, kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın yeni yasadaki önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerektiği vurgulanmıştır. Bu bağlamda, hukuka aykırı olduğu belirlenen idari işlemlerin geri alınması durumunda, işlem dolayısıyla elde edilen ve kamuya yönelik etki ve sonuç doğuran statüler hiçbir şekilde kazanılmış hak kapsamında değerlendirilemeyecektir.

Ayrıca, Danıştay Onuncu Dairesinin E:2000/2114; K: 2002/3458 nolu kararında kazanılmış hakkın devredilemeyeceği ile ilgili “...

Kazanılmış hak kavramına gelince; kazanılmış hak, bir hak sağlamaya elverişli nesnel kuralların bireylere uygulanması ile onlar için doğan öznal hakkın korunması anlamında kabul edilebileceğinden, kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın yeni düzenlemeden önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekmektedir.

...” hükmü yer almaktadır.

Yine İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde iş yerlerinde aranacak genel şartlar yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri ve yargı kararları çerçevesinde; düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan mevzuata uygun olarak tanzim edilmiş ruhsatı haiz olan ve devredilmek istenen iş yerinin, fiziki durumu ve ruhsat dosyasındaki bilgi ve belgelerin işletmecinin kusuru sebebiyle faaliyet konusuyla ilgili İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında karşılanması gereken mevzuat hükümlerine aykırılığının bulunmaması durumunda devredilmesinin mümkün olduğu, aksi durumda devir işleminin yapılmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür